

[Sønderby]

Råds arbejde. Aktiviteten i Nordisk Råd kommer meget an på os, der sidder i Nordisk Råd, og den medleven, som vi viser i arbejdet.

Når vi kommer til minisessionen – hr. Helge Adam Møller var inde på, at vi skulle lave to rigsdage; det vil jeg nok tygge lidt på – men jeg vil sige, at minisessionen i Århus skal nok blive spændende. Når vi samles til minisessionen i Århus, så ved vi, hvem der søger om medlemskab af EF. Vi er næsten sikre på, at Finland og Sverige søger, og vi er vel næsten også mere eller mindre sikre på, at Norge er med. Så er det en anden situation, som vi til den tid kan tage fat på. Som ministeren for nordisk samarbejde sagde, vil vi så have det papir fra statsministrene, som man arbejder med, om målsætningen og arbejdsretninger, arbejdsopgaver for Nordisk Råd i fremtiden.

Jeg tror ikke, Nordisk Råd vil blive overflødig; jeg tror, Nordisk Råd måske får en anden form, måske andre mål og et andet indhold. Men jeg tror, at vi har behov for at snakke sammen, vi har behov for at koordinere tingene, og det tror jeg at Nordisk Råd vil sikre også i fremtiden.

Birgitte Husmark (SF):

Selv om dette dagsordenspunkt er af historisk karakter, er der tradition for, at der under førstebehandlingen tages et forprang på det fremtidige samarbejde. Og det vil jeg så også gøre. Fortiden kan vi ikke ændre, men Nordisk Råds 40. session står for døren om små to uger, og den vil byde på kraftige udfordringer. Disse udfordringer består dels i den redegørelse, som Ministerrådet hvert år afgiver om det fremtidige arbejde, men udfordringen er måske endnu større i det ministerrådsforslag, som samarbejdsministrene har fremlagt om programmet for det nordiske samarbejde efter 1992.

Der skal ikke herske tvivl om, at det, SF ser som udfordringen, er ministerrådets fuldstændig næsegruse accept af EØS-aftalen som grundlaget for det fremtidige nordiske samarbejde. Her er ingen problematiseringer, ikke engang lidt diskussion eller overvejelser om de fremtidige konsekvenser. Dette er desto mere bekymrende, fordi den aftale, som vi folketingsmedlemmer gennem forslaget skal udtale os om på sessionen, endnu ikke er sluppet ud af ministerrådets kontor. Vi kender simpelt hen ikke teksten. Vi har blot fået at vide, at der

nu bliver etableret et fælles marked i lighed med det, vi kender fra Romtraktaten. På denne måde har de nordiske regeringer til overmål overtaget EF's lukkede måde at fungere på. Det betyder videre, at ministerrådsforslaget slet ikke er udtryk for det samarbejde, som rekommandation nr. 23 fra sidste session lagde op til. Den siger nemlig:

»Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd til i samråd med Nordisk Råd at gennemføre belysning af aktuelle fremtidsspørgsmål, som vil være bestemmende for det nordiske samarbejdes muligheder og på denne baggrund fremlægge et ministerrådsforslag til program for det nordiske samarbejde efter 1992.«

Der skal imidlertid ikke være tvivl om, at vi i SF mener, at det at få de øvrige nordiske lande knyttet tættere til EF eller ligefrem at få dem med vil kunne styrke de idealer, vi står for, men der er problemer.

Jeg skal her blot pege på to problemstillinger, som har optaget Nordisk Råds parlamentarikere igennem længere tid. For det første selve muligheden af at fortsætte som Nordisk Råd. Præsidiets har i den forløbne periode opfordret de nordiske statsministre til at sikre det formelle nordiske samarbejde en plads i form af en klausul inden for rammerne af en EØS-aftale. Og hvad er der så sket på dette område? Ja, hr. Sønderby lykønsker Nordisk Råd og os alle sammen med, at der nu er kommet en klausul med. I ministerrådsforslaget står der på side 7 om samarbejdet:

»Desuden åbner aftalen« – altså EØS – »generelt nye muligheder for, at de nordiske lande kan forfølge fælles mål og synspunkter over for Europa.«

Det lyder jo kønt. Men mindre kønt lyder det imidlertid, når man læser EØS' artikel 127, der i min egen oversættelse lyder:

»Vedtægelserne i denne aftale skal ikke udelukke samarbejde inden for rammerne af det nordiske samarbejde i den udstrækning, et sådant samarbejde ikke forhindrer denne aftale« – altså EØS – »i at fungere godt.«

Det er faktisk også det, samarbejdsministeren nu siger til os her. Det er det, der er præmisserne. Vi kan udmærket samarbejde i Nordisk Råd, men hvis det er noget, der kommer på tværs af de ting, der står nedfældet i EØS, så er det altså slut.